

Raskausmyrkytys ja masennus

Selektiivisesti serotoniinin takaisinottoon vaikuttavien (SSRI) lääkkeiden käyttö on lisääntynyt runsaasti viime vuosina, myös odottavien äitien keskuudessa. Sormituntumalta jopa neljännes alkuraskauden ultraääni-seuloihin osallistuvista äideistä joko käyttää tai on käyttänyt näitä lääkkeitä.

Raskausmyrkytys on loppuraskauden sairaus, jossa verenpaine nousee merkittävästi, virtsaan alkaa erittyä reilusti valkuaista ja paino nousee turvotuksen seurauksena. Maksasyymipitoisuudet saattavat suurentua, ja pahimmillaan tila saattaa johtaa kouristukseen ja vakaviin, jopa pysyviin komplikaatioihin.

Aiemmin on esitetty, että SSRI-lääkkeiden käytön ja raskausmyrkytyksen välillä olisi yhteys. Oletuksen varmistamiseksi tai kumoamiseksi Harvardin yliopiston tutkijat Palmsten ja kumppanit (Am J Epidemiol 2012;175:988) analysoivat lähes 70 000:n masennuksesta kärsineen odottavan naisen aineiston hakien yhteyksiä raskausmyrkytyksen ja käytettyjen lääkkeiden välillä.

Potilaat jaettiin neljään ryhmään sen mukaan, olivatko he käyttäneet raskausviikoilla 10–20 SSRI-läkkeitä, serotoniinin ja norepinefriinin takaisinoton estäjiä (SNRI) tai trisyklisiä masennusläkkeitä (TCA). Kahdessa verrokkiryhmässä äidit olivat joko terveitä tai masentuneita mutta eivät olleet käyttäneet mitään mainituista lääkkeistä. Koska aineisto oli suuri, tutkijat saattoivat jakaa sen

vielä alaryhmiin sen mukaan, oliko lääkkeen käyttö lopetettu heti alkuraskaudessa vai oliko sitä käytetty vielä raskausviikolla 24.

Raskausmyrkytyksiä esiintyi yhtä paljon terveiden verrokkien (2,3 %) ja niiden masentuneiden naisten (2,4 %) ryhmässä, jossa ei käytetty lainkaan lääkkeitä. Mielialalääkkeistä SSRI-lääkkeet (suhteellinen riski eli RR = 1,22, (95 %:n LV 0,97–1,54) ja SNRI-lääkkeet (RR = 1,95, 95 %:n LV 1,25–3,03) lisäsivät hieman raskausmyrkytyksen riskiä, mutta TCA-läkkeitä käyttäneiden riski oli yli kolminkertainen (RR = 3,23, 95 %:n LV 1,87–5,59) verrattuna terveisiin verrokkeihin ja naisiin, jotka eivät olleet lainkaan käyttäneet masennusläkkeitä.

Raskausviikolle 24 asti lääkkeitä käyttäneillä raskausmyrkytyksen riski suureni vielä selvästi verrattuna niihin naisiin, joiden masennusta ei ollut hoidettu lääkkeillä; eniten riski suureni SNRI- (RR = 3,43, 95 %:n LV 1,77–6,65) ja TCA-ryhmän lääkkeitä käyttäneillä (RR = 3,26, 95 %:n LV 1,04–10,24).

Tutkijat esittävät, että SNRI- ja TCA-lääkkeiden käyttöön liittyy suurentunut raskausmyrkytysriski, mutta he eivät suosittele lääkityksen oma-aloitteista lopettamista tämän takia. Johtuuko suurentunut riski lääkkeitä vai kenties siitä, että vakava depressio itsessään kasvattaa riskiä enemmän kuin hoitamaton ja oletettavasti lievempi depressio, jäi avoimeksi vaatiin lisäselvityksiä. ■ EH